

Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu rekisteröintihakemuksen julkaiseminen

(2011/C 116/08)

Tämä julkaiseminen antaa oikeuden vastustaa hakemusta neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006 ⁽¹⁾ 7 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Vastaväitteet on toimitettava Euroopan komissiolle kuuden kuukauden kuluessa tästä julkaisemisesta.

YHTENÄINEN ASIAKIRJA

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 510/2006

”MIÓD Z SEJNEŃSZCZYNY/ŁÓŹDZIEJSZCZYNY”/”SEINŲ/LAZDIJŲ KRAŠTO MEDUS”

EY-N:o: PL-PDO-0005-0684-26.02.2008

EY-N:o: LT-PDO-0005-0850-26.02.2008

SMM () SAN (X)

1. Nimi:

”Miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny”/”Seinų/Lazdijų krašto medus”

2. Jäsenvaltio tai kolmas maa:

Puola ja Liettua

3. Maataloustuotteen tai elintarvikkeen kuvaus:

3.1 Tuotetyyppi:

Luokka 1.4 – muut eläinperäiset tuotteet, hunaja

3.2 Kuvaus 1 kohdassa nimetystä tuotteesta:

Nimikkeellä ”miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny”/”Seinų/Lazdijų krašto medus” saa myydä ai-noastaan mehiläisten valmistamaa monikukkahunajaa. Hunaja voi olla myyntiajankohtana juoksevaa (valutettua) tai kiteytynyttä (rakeista). Hunaja voi olla koostumukseltaan sakeaa ja läpikuultavaa, juok-sevaa tai kiteytynyttä. Hunaja on valmistettu kymmenistä alueelle tyypillisistä hunajakasveista, joihin kuuluvat muun muassa erilaiset pajut, vaahterat, voikukka, vadelma, paatsama, valko- ja puna-apila, keltamaite, rohtomesikkä ja muut hernekasvit (*Papilionaceae*), neidonkieli, rohtoimikkä, lehmus, erilaiset ristikukkaiskasvien (*Brassicaceae*) heimoon kuuluvat rikkakasvit, ruiskaunokki, horsma, valekaasia, mars-kinlija, luumu sekä erilaiset sarjakukkaiskasvien, kohokkikasvien ja huulikukkaiskasvien heimoihin kuuluvat kasvit.

Hunajassa saa olla monokulttuurina viljeltävien kasvilajien siitepölyä vain hyvin pieniä määriä (yhteensä enintään 5 %). Tällaiset siitepölyt eivät missään tapauksessa saa vaikuttaa hunajan ominaismakuun, -tuoksuun tai -väriin. Hunajalla on hyvin tunnusomainen väri, joka vaihtelee tumman keltaisesta tummaan kultaan. Hunajalle on tyypillistä hienoinen sameus. Toisinaan hunaja voi olla väriltään hieman tummempaa. Tämä johtuu mesikasteesta, jota joutuu hunajaan silloin kun jotkut kasvit tuottavat sitä. Mesikasteen sallittu enimmäismäärä on sähköjohtavuudella mitaten 0,5 mS/cm.

Fysikaalis-kemialliset ominaisuudet

— vesipitoisuus – enintään 18 %,

— tiheys – yli 1 400 g/cm³,

— proliinipitoisuus – vähintään 25 mg/100 g,

— HMF-pitoisuus (5-hydroksimetyyli-furfuraali) – enintään 2,0 mg/100 g,

— pH (3,8–4,8),

⁽¹⁾ EUVL L 93, 31.3.2006, s. 12.

- sokeripitoisuus (monosakkaridit: glukoosi ja fruktoosi) – vähintään 60 g/100 g,
- sakkaroosipitoisuus – enintään 5 g/100 g,
- diastaasiluku Schade-asteikolla – vähintään 8,
- vapaiden happojen pitoisuus – enintään 50 milliekvivalenttia happoa/1 000 g,
- sähkönjohtavuus – enintään 0,8 mS/cm.

3.3 Raaka-aineet (ainoastaan jalostetut tuotteet):

—

3.4 Rehu (ainoastaan eläinperäiset tuotteet):

Sekä tuotantokaudella että talvehtimisaikana mehiläisten perusravintona on luonnonhunaja ja siitepöly, joita ne varastoivat kennoon. Mehiläiset keräävät näitä varastoon niin paljon, että ne riittävät koko talvikaudeksi, kunnes ne keväällä voivat taas ryhtyä keräämään tuoretta mettä ja siitepölyä. Jos sää on loppukesästä epäsuotuisa, mehiläiset saattavat kuitenkin käyttää osan varastoon kerätystä ravinnosta. Tällöin niille on annettava lisäravintoa elo- ja syyskuussa. Lisäravintona käytetään sokerisiirappia, joka valmistetaan sekoittamalla sokeria (sakkaroosia) ja vettä suhteessa 1,5:1–2:1 ajankohdasta ja ilman lämpötilasta riippuen. Lisäravinto annetaan illalla, jotta ei houkutella paikalle vieraista pesistä tulevia ryöstäjiä, ja useassa erässä, niin että mehiläiset pystyvät hyödyntämään sen mahdollisimman tehokkaasti. Jos mehiläiset tarvitsevat lisäravintoa varhain keväällä talven pitkittymisen, huonon sään tai kasvien siitepölyn puutteen vuoksi, niille annetaan ensisijaisesti mehiläistarhaan varastoitua hunajaa ja mehiläiskittivahaa vähän kerrassaan. Jos näitä ei ole saatavilla, annetaan ohuempaa siirappia kuin syksyllä, koska mehiläiset tarvitsevat keväällä enemmän vettä (sekoitussuhde on 1:2–1:1), ja jauhettua siitepölyä, jotta mehiläiset saavat proteiinia. Lisäruokintaan käytetään sokerijuurikkaasta ja vedestä tehtyä sokerisiirappia tai sakkaroosista invertoitua siirappia. Siirappi tarjotaan ruokintalaatikosta tai -kehästä. Mehiläisille ei saa antaa lisäravintoa aikana, jolloin "miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" -hunajaa kerätään.

3.5 Erityiset tuotantovaiheet, joiden on tapahduttava yksilöidyllä maantieteellisellä alueella:

Kaikkien tuotantovaiheiden on tapahduttava yksilöidyllä maantieteellisellä alueella, alkaen mehiläispesien sijoittamisesta hunajan pakkaamiseen. "Miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus"-hunajan tuotantokausi kestää kasvien lyhyen kasvukauden vuoksi vain kolme kuukautta vuodessa eli toukokuun puolivälistä elokuun puoliväliin. Hunaja lingotaan kylmänä keskipakovoiman käyttöön perustuvassa hunajalingossa. Valutettu hunaja pakataan (kaadetaan) enintään 1 400 gramman painoisiin yksittäispakkauksiin. Hunaja on säilytettävä valolta suojattuna 4–18 °C:een lämpötilassa kuivassa ja hyvin ilmastoidussa tilassa. Hunajan suodattaminen (siitepölyn poistamiseksi), sekoittaminen ja pastörointi sekä keinotekoinen lämmittäminen on kielletty. Hunajan lämpötila ei saa missään tuotantovaiheessa kohota yli 42 °C:seen. Mehiläisille ei saa antaa mitään lääkkeitä hunajan tuotantokaudella. Ei myöskään saa käyttää mitään kemiallisia tai muitakaan tuotteita (kiinteitä, nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita) mehiläisten karkottamiseksi.

3.6 Viipalointia, raastamista, pakkaamista jne. koskevat erityiset säännöt:

Mehiläistarhaajat pakkaavat itse hunajan yksittäispakkauksiin (enimmäispaino 1 400 g). Näin voidaan välttää uhkatekijät, jotka liittyvät esimerkiksi pitkiin kuljetusmatkoihin, jotka saattaisivat muuttaa hunajan fysikaalis-kemiallisia ja aistinvaraisia ominaisuuksia, ellei sitä ole pakattu asianmukaisella tavalla.

Jos "miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" -hunajaa olisi lupa kuljettaa tuotantoalueen ulkopuolelle muutoin kuin yksittäispakkauksissa, siihen voitaisiin sekoittaa muita hunajia tai suojatulla alkuperänimikkeellä voitaisiin myydä muuta kuin 4 kohdassa yksilöidyltä maantieteelliseltä alueelta peräisin olevaa hunajaa.

Rajoituksella pyritään poistamaan tämä "miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" -hunajan laatua uhkaava riskitekijä sekä säilyttämään valvontajärjestelmän uskottavuus korkealla tasolla.

3.7 Merkintöjä koskevat erityissäännöt:

Kaikkien mehiläishoitajien sekä muiden toimijoiden, jotka Puolassa ja Liettuassa ostavat hunajaa jatkojalostusta varten alkuperänimitystä käyttäen, on käytettävä tietynlaista etikettiä. Etiketin teksti laaditaan asianomaisella virallisella kielellä. Tuotteen nimi voidaan merkitä etikettiin asianomaisella kansallisella kielellä.

Jokaisessa etiketissä on oltava tuotteen nimi "miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" sekä muun muassa pakkauksen tilavuus, tuottajan osoite, eläinlääkärin tarkastusnumero, hunajan pakkauspäivämäärä ja säilytysaika. Lisäksi etiketissä on oltava unionin tunnus tai unionin tunnus ja merkintä "suojattu alkuperänimitys".

Puolassa etikettejä jakaa Sejny alueellinen mehiläishoitoyhdistys (*Terenowe Koło Pszczelarzy*) ja Liettuassa Lazdijain alueellinen mehiläishoitoyhdistys. Kumpikin yhdistys toimittaa maansa valvontaelimelle etikettien jakelussa noudatettavat säännöt. Säännöt eivät saa millään tavoin syrjiä tuottajia, jotka eivät kuulu näihin yhdistyksiin mutta jotka tuottavat "miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" -hunajaa tuote-eritelmän mukaisesti.

4. Maantieteellisen alueen tarkka raja:

"Miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" – hunajaa kerätään seuraavilta alueilta:

- Puolassa: 4 kuntaa Sejneńskin piirikunnassa (Sejny, Giby, Krasnopol, Puńsk) ja 5 kuntaa Suwałskin piirikunnassa (Suwałki, Szypliszki, Jeleniewo, Rutka-Tartak, Wizajny);
- Liettuassa: 12 kuntaa Lazdijain alueella Łódzieje (Kapčiamiestis, Veisiejai, Kučiūnai, Lazdijai, Seirijai, Noragėliai, Šventežeris, Teizai, Šlavantai, Būdvietis, Šeštokai, Krosna).

5. Yhteys maantieteelliseen alueeseen:

5.1 Maantieteellisen alueen erityisyys:

"Miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" -hunajan tuotantoalue sijaitsee Niemenjoen varrella Puolan ja Liettuan rajalla, Suwałkin järviolueen itäosassa (Pojezierze Wschodnio-suwałskie). Tästä jatvingien heimon muinoin asuttamasta alueesta käytetään nykyään nimitystä Ziemia Sejneńska (Sejneńszczyzna) tai Lazdijų Kraštas. Seudulla tuotettavasta hunajasta käytetään Puolassa nimitystä "miód z Sejneńszczyzny" ja Liettuassa "Lazdijų krašto medus". Kyseessä on kuitenkin yhteinen alue, jolla tuotetaan samaa tuotetta samoin tuotantomenetelmin. "Miód z Sejneńszczyzny" ja "Lazdijų krašto medus" ovat samaa hunajaa.

Ziemia Sejneńska ja Lazdijų Kraštas sijaitsevat Suwałkin järviolueen itäosassa Liettuan järviolueella. Yhdistäviä tekijöitä ovat erityisesti maantieteellinen sijainti, ilmasto, kasvisto ja eläimistö sekä maanpinnan muodot. Lisäksi alueilla on yhteinen historia. Valtakunnanraja jakoi alueen kahtia vasta vuonna 1919 (kun Puolan ja Liettuan raja määriteltiin uudelleen 1. maailmansodan jälkeen). Raja ei kuitenkaan heikentänyt seudun asukkaiden välisiä kulttuurisiteitä, joilla on tilaisuus puhjeta uuteen kukoistukseen nyt kun Puola ja Liettua ovat molemmat liittyneet Schengen-alueeseen (vuonna 2007).

Alueen pinnanmuodostus on useiden jääkausien aiheuttaman muokkauksen tulosta. Alueen luonteenomaisia piirteitä ovat järvet, jäätiköiden alle syntyneet syvät jäätunnelit (joihin sittemmin on muodostunut järviä tai jokia) ja jääkauden jälkeen paikalleen jääneiden jääkerrostumien sulaessa muodostuneet pienet syvänteet, joista jotkut ovat veden täyttämiä, koska niissä ei ole laskujokia. Lazdijain piirikunnan alueella järviä on noin 150, ja myös Ziemia Sejneńskin alueella niitä on kymmenittäin. Järvistä suurin, Gaładuś, sijaitsee maiden välisellä rajalla.

Alueen ilmasto on ankara, ja siinä on erittäin selkeät mannerilmaston tunnusmerkit. Talven keskilämpötila on alhaisempi ja kesän keskilämpötila korkeampi kuin muualla maassa. Koko vuoden keskilämpötila on 6,1 °C. Vuotuinen sademäärä alueella on keskimäärin 550–600 mm. Kasvukausi alkaa viikon tai pari myöhemmin kuin ympäröivillä alueilla ja on hyvin lyhyt, alle 150 vuorokautta.

Alueen kasvillisuus on muodostunut ilmastoon, maaperän, vesiolosuhteiden ja ihmisen aiheuttamien muutosten yhteisvaikutuksesta ja soveltuu vallitseviin olosuhteisiin erinomaisesti. Maanpinnan muodot, ilman lämpötila talvella ja kesällä, kohtuullinen sademäärä, hyvin lyhyt kasvukausi ja puhdas ympäristö määrittävät, millaista kasvillisuutta alueella esiintyy. "Miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus"-hunajan keräämisalueella esiintyy muinaisjäänteinäboreaalisen ja arktisen vyöhykkeen kasveja, joista voidaan mainita muun muassa pohjanpaju (*Salix lapponum*), pensaskoivu (*Betula humilis*), lakka (*Rubus chamaemorus*), suopursu (*Ledum palustre*), korpisorsimo (*Glyceria lithuanica*) ja villapääluikka (*Baeothryon alpinum*). Alueen kasvillisuus muodostaa seuraavia ekotyyppejä: peltoja ja niittyjä, metsiä, turvesoita (jotka ovat pitkälti säilyneet alkuperäisessä tilassaan). Kaikissa edellä mainituissa, sekä luonnollisissa että ihmisen muovaamissa kasvu ympäristöissä esiintyy runsaasti hernekasvien eri sukuja: apiloita (*Trifolium*), mesiköitä (*Melilotus*), virnoja (*Vicia*), mailasia (*Medicago*), nätkelmiä (*Lathyrus*) ja maitteita (*Lotus*), joiden nektari sisältää erilaisia alkaloideja, glukosideja ja eteerisiä öljyjä.

Ihmisen panoksella on "miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus"-hunajan tuotannossa erittäin tärkeä osuus. Mehiläishoitajien taitoa osoittavat erityisesti mehiläispesien paikan valinnassa, mehiläisten kasvattamisessa ja perinteisessä mehiläistarhauksessa noudatettavat periaatteet, joihin kuuluvat muun muassa puisten pesien käyttö, lisäravinnon määrän rajoittaminen talvi-kuukausina ja se, että hunajasta ei suodateta pois siitepölyä eikä sitä sekoiteta, pastöroida eikä lämmitetä keinotekoisesti vaan lingotaan kylmänä. Myös hunajan pakkaamista ja säilyttämistä säännellään tiukasti. Mehiläistarhaajien taidot ovat kehittyneet vuosien saatossa ja periytyneet sukupolvelta toiselle. Mehiläistarhauksen pitkistä perinteistä tällä alueella todistavat lukuisat dokumentit, julkaisut ja oikeudelliset säännökset. Mehiläishoitoa koskeva tapaoikeus kirjattiin virallisesti Liettuan suurherttuakunnan lakiin jo vuonna 1529. 1300- ja 1400-luvulla Liettuan suurherttuat antoivat alueen asukkaille oikeuden hyödyntää metsävaroja, joihin luettiin myös metsiin rakennetut alkeelliset mehiläispesät (*wchody bartne*). Vuonna 1873 Sejnyssä perustettiin Puolan ensimmäinen mehiläishoitoyhdistys. Alueella on myös säilynyt lukuisia mehiläispesärekistereitä 1930-luvulta ja vuodelta 1948.

5.2 Tuotteen erityisyys:

"Miód z Sejneńszczyzny/Łódziejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" - hunajan poikkeuksellisuudesta kertovat seuraavat ominaispiirteet:

- alhainen vesipitoisuus – enintään 18 %,
- korkea tiheys – yli 1 400 g/cm³,
- voimakas aromi,
- hieman karvas jälkimaku,
- niukasti monokulttuurina viljeltävien kasvilajien siitepölyä – enintään 5 %,
- korkea proliinipitoisuus – vähintään 25 mg/100 g,
- alhainen HMF-pitoisuus (5-hydroksimetyylifurfuraali) – enintään 2,0 mg/100 g,
- vakaa pH-arvo (3,8–4,8),
- tyyppinen väri tummankeltaisesta tummaan kultaan, joskus mesikasteen vuoksi tummempikin, ja lievä sameus.

5.3 *Syy-seuraussuhde, joka yhdistää maantieteellisen alueen seuraaviin: tuotteen laatu tai ominaisuudet (kun kyseessä SAN) tai tuotteen erityislaatu, maine tai muut ominaisuudet (kun kyseessä SMM):*

"Miód z Sejneńszczyzny/Łoździejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus"-hunaja on poikkeuksellinen tuote, joka on tiiviisti sidoksissa tuotantoalueeseen. Hunajan luonteenomainen voimakas aromi ja hieman karvas jälkimaku johtuvat 4 kohdassa määritellyllä alueella esiintyvistä erilaisista mesikasveista, joista huomattava osa on erilaisia hernekasveja. Maantieteellisen alueen erityispiirteistä johtuu myös se, että tämä hunaja sisältää monokulttuurina viljeltävien kasvien siitepölyä ainoastaan 5 prosenttia.

"Miód z Sejneńszczyzny/Łoździejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus"-hunajan laadun kannalta erittäin suuri merkitys on myös paikallisten mehiläistarhurien osaamisella. Heidän on täytynyt soveltaa taitojaan vaikeissa ilmasto-olosuhteissa (erittäin lyhyen kasvukauden vuoksi hunajaa voidaan kerätä tällä alueella ainoastaan kolmen kuukauden ajan vuodessa eli toukokuun puolivälistä elokuun puoliväliin). Mehiläistarhurien taitojen ja maantieteellisen alueen ominaispiirteiden ansiosta paikallinen hunaja poikkeaa muista muun muassa siksi, että sen vesipitoisuus on alhainen, tiheys korkea, HMF-pitoisuus (5-hydroksimetyylifurfuraali) alhainen ja pH-arvo vakaa.

Yksi "miód z Sejneńszczyzny/Łoździejszczyzny"/"Seinų/Lazdijų krašto medus" -hunajan korkea laatua osoittava erityispiirre on sen suuri proliinipitoisuus, joka johtuu luonnollisesta alkuperästä, ympäristöön liittyvistä tekijöistä ja toisinaan myös siitä, että hunajassa on mukana mesikastetta.

Eritelmän julkaisutiedot:

(Asetuksen (EY) N:o 510/2006 5 artiklan 7 kohta)

<http://www.minrol.gov.pl/DesktopDefault.aspx?TabOrgId=1620&LangId=0>

<http://www.zum.lt/documents/Kokybe-medus.doc>
